

Права людини і гендерні питання

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ ВИКЛАДАЧА

Розроблений: Ларисою Рутменсен, Викладачем/ радником з питань поліцейської діяльності, орієнтованої на громаду

Дата розробки: 10 листопада 2020 року, Дата останніх змін: 25 січня 2021 року

Тривалість усіх занять: 240 хвилин

Модуль 6: Права людини і гендерні питання

(Слайд №2) Учасники зможуть:

- зрозуміти, що таке права людини
- зрозуміти, що гендерна дискримінація заборонена законом
- зрозуміти різницю між статтю і гендером
- розуміти необхідність сприяння гендерно-чутливій роботі поліції в Україні

(Слайд №3) Q: Що означає гендер?

Запитання викладача

Запитайте учасників, чи можуть вони записати для себе, що означає гендер. Нехай вони відкладуть ці записи в сторону, і ми повернемося до них наприкінці цього навчання.

(Слайд №4) Q: Що означають права людини?

Запитання викладача

Запитайте учасників, що означає права людини. Запишіть відповіді, щоб їх бачив кожен

(Слайд №5) Права людини:

Конспект викладача

За даними ООН, загалом існує 30 прав людини. Права людини - це права, на які ти маєш право, тільки тому, що ти людина. Подібно до життя, ви маємо жити вільно, спілкуватись своїми думками і ставитись з усіма як з рівними. Права людини має абсолютно кожна людина. Це - діти, люди похилого віку, баскетболісти, сміттярі, репери, вчителі, індіанці, албанці, християни, мусульмани, ваша мама, ваш тато, ваші сусіди, а також ВИ. Усі ми маємо абсолютно однакові права людини. Інакше кажучи, вони є Універсальними.

(Слайд № 6) Загальна декларація прав людини

Усі права зазначені у Загальній декларації прав людини. Найбільш загальноприйнятий у світі документ на цю тему. Усі світові лідери домовились у 1946 році про певні права, які б стосувались абсолютно всіх. І саме тому ми всі маємо право жити вільно, висловлювати свою думку і ставитись до всіх однаково рівно.

(Слайд №7) Реальна ситуація

В реальності цей документ не існує. Пролошені права мати їжу і притулок. Але люди все ще вмирають через голод. Ми маємо право говорити, що хочемо. Але тисячі людей перебувають у в'язниці через те, що вони говорять по-своєму. Право на освіту, але все ще мільярд дорослих не вміють читати. Від рабства відмовились. Але мільярди людей і сьогодні перебувають у рабстві.

Конспект викладача

Запитайте учасників: як виходить, що це все ще відбувається у всьому світі?

Це тому, що це не санкціоновано. Цей документ не зобов'язує країну нічого з цим робити. Це відповідає закону самої країни. Отже, права людини - це не природно, це залежить від того, де ви народилися. У якій країні, у якому мікрорайоні, у якій сім'ї.

(Слайд №8) Резолюція ООН 1325

Конспект викладача

Резолюція 1325, прийнята одногласно Радою Безпеки ООН 31 жовтня 2000 р., вона стала першим офіційно-правовим документом Ради Безпеки, який вимагав від учасників конфлікту запобігати порушенням прав жінок, підтримувати участь жінок у негативних ситуаціях і пост-конфліктному відновленні, а також для захисту жінок і

дівчат. Це була перша резолюція Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй, де конкретно згадувалося про вплив конфлікту на жінок. З того моменту Резолюція стала організаційною основою для порядку денного щодо жінок, миру та безпеки, яка зосереджена на вдосконаленні компонентів Резолюції 1325.

Резолюція ООН 1325 в Україні

Резолюція ООН 1325 «Жінки, мир і безпека» підтримується Україною.

Гендерна рівність є питанням прав людини, яке є головним для Міністерства внутрішніх справ та Національної поліції України. В останні роки Міністерство внутрішніх справ підтримало реалізацію Плану дій щодо реалізації Резолюції Ради Безпеки ООН 1325 "Жінки, мир і безпека".

Ця резолюція підтверджує повагу основних прав жінок і дівчат та рівність жінок на всіх рівнях. Процес прийняття рішень мають на меті: це важливий інструмент запобігання конфлікту в майбутньому і виховання культури миру.

(Слайд №9) Конституція України

Конспект викладача

Розділ II Конституції України включає права, свободи і обов'язки людини і громадянина. Державна політика забезпечує рівні права і можливості для жінок і чоловіків шляхом:

Стаття 24 Конституція України

Стаття 24 спеціально забороняє гендерну дискримінацію. Вона гарантує свободу від усіх форм дискримінації, в тому числі за ознакою статі. У цій статті зазначено, що:

Рівність прав жінок та чоловіків забезпечується: шляхом надання жінкам рівних з чоловіками можливостей у громадсько-політичній, культурній діяльності, у здобутті освіти і професійній підготовці, у праці та винагороді за неї; спеціальними заходами щодо охорони праці і здоров'я жінок; шляхом встановлення пенсійних пільг, створення умов, що дозволяють жінкам поєднувати роботу і материнство; правовим захистом, матеріальною та моральною підтримкою материнства і дитинства, включаючи надання оплачуваних відпусток та інших пільг вагітним жінкам і матерям.

(Слайд №10) Закон України про гендерні рівні права і рівні можливості жінок і чоловіків.

Конспект викладача

У 2005 році український парламент прийняв Закон «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» (Закон про гендерну рівність), який набув чинності 1 січня 2006 року. Текст закону починається з підтвердження зобов'язання України дотримуватися принципи її Конституції:

Метою цього Закону є досягнення рівності жінок і чоловіків у всіх сферах суспільного життя шляхом створення законодавчої бази для забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків, ліквідації всіх форм гендерної дискримінації, а також організації спеціальних тимчасових заходів, спрямованих на усунення дисбалансу між можливостями жінок і чоловіків користуватися рівними правами, передбаченими Конституцією і законами України.

Закон про гендерну рівність забороняє «дискримінацію за статтю» і дозволяє жінкам подавати позов до суду про «матеріальні і моральні втрати в результаті дискримінації за ознакою статі або сексуального домагання».

(Слайд №11) Реальна ситуація

Однак обсяг відповідальності за таку дискримінацію або переслідування не є чітко визначена. На думку жіночих неурядових організацій (НУО) в Україні, закон не створив чіткого механізму, який би допоміг українським жінкам забезпечити свої права, проблема посилюється загальним небажанням українців подавати позов до суду про захист від дискримінації і відсутністю обізнаності що правовий засіб взагалі існує. Таким чином, вплив закону на припинення дискримінації за ознакою статі був обмеженим

(Слайд №12)

Практичне заняття

Дайте їм аркуш паперу, і нехай вони запишуть характеристики чоловіка та характеристики жінки.

Наведіть приклад, щоб учасники зрозуміли, що ви маєте на увазі:

Приклад: Жінки: виявлять турботу, можуть бути вагітні, уміють готувати їжу.

Приклад: Чоловіки: мають сильний характер, м'язи, мають роботу, заробляють гроші.

Після цього практичного заняття ви спочатку пояснюєте, що таке гендер, а потім ви переглядаєте їхні папери і запитуєте учасників, чи можуть вони згадати про їх приклади, що можуть визначити гендерні ознаки або біологічні відмінності.

Конспект викладача

Гендерне питання відноситься до соціальних властивостей і можливостей, пов'язаних із чоловіками і жінками, стосунками між жінками і чоловіками та дівчатами і хлопцями, а також зв'язками між жінками і чоловіками. Ці властивості, можливості і відносини побудовані соціально і засвоюються в процесі соціалізації. Вони специфічні для контексту/часу і змінюються. Гендерне питання визначає, що очікується, дозволяється і ціниться у жінці або чоловікові в певному контексті. У більшості суспільств існують розбіжності і нерівність між жінками і чоловіками у розподілі обов'язків, здійснених заходах, доступі до ресурсів і контролі над ними, а також можливості прийняття рішень. Гендерне питання є частиною ширшого соціокультурного контексту. Інші важливі

критерії соціокультурного аналізу включають клас, расу, рівень бідності, етнічну групу і вік.

(Слайд №13) Визначення гендерного питання

Чоловіки і жінки відрізняються за двома ознаками:

- Фізичні відмінності = біологічні
- Соціальні відмінності = гендерні

(Слайд №14) Гендерне питання

Конспект викладача

Гендер - це різниця в ролях і відповідальності чоловіка і жінки в суспільстві з відповідними очікуваннями.

Тож гендер не має нічого спільного з біологічними відмінностями. В основному чоловіки вищі, мають більше м'язів. Жінки мають різні гормони і можуть завагітніти. Гендер пов'язаний із соціальними і культурними відмінностями.

- **Гендерна ознака відрізняється**, тоді як стать є універсальною. Те, як ми визначаємо чоловіка як чоловіка, а жінку як жінку, є скрізь однаковим, а *гендерна ознака* відрізняється від суспільства і всередині нього; очікування і умови для дівчат і жінок (або хлопців і чоловіків) не скрізь однакові.
- Приклад: Біологічне визначення хлопчика однакове у Японії і Україні, але очікування, потреби і можливості хлопчиків у Японії і Україні дуже різні.
- **Гендерна ознака є динамічною**. Гендерна ознака змінюється з часом, тоді як стать є відносно постійною - вона змінюється лише за допомогою хірургічного втручання або протягом тривалого періоду часу, тоді як гендерна ознака змінюється протягом коротшого періоду часу (контексту і часу). Більше того, на гендерну ознаку впливають інші соціальні фактори (економіка, культура, релігія, місто / село, вік тощо).
- Приклад: Можливості для дівчат та жінок у багатьох місцях різко змінилися за останні 50 років.
- Приклад: Гендерна ознака - це не єдиний вимір, який впливає на життя людини. Економічна ситуація, етнічна приналежність, вік та місце проживання (міське / сільське) - це інші аспекти, які істотно впливають на життя людини. Це означає, що ми не можемо говорити про жінок і чоловіків як про однорідні групи. Біла, багата жінка, швидше за все, матиме більше можливостей, ніж чорний, бідний чоловік.
- **Проводиться вивчення гендерного питання**. Гендерне питання - це соціальна конструкція того, що означає бути чоловіком, жінкою, хлопчиком чи дівчинкою у певному контексті. Таким чином, гендерне питання - це те, що ми дізнаємось, дорослішаючи.
- Приклад: **Триматись за руки серед друзів** у багатьох культурах вважається жіночим, хоча серед чоловіків в інших культурах це часто зустрічається. Це приклад того, як те, що ми сприймаємо як чоловіче чи жіноче - це те, про що ми дізнаємось. **Інший приклад - це рожевий колір**, який часто асоціюється з дівчатами, тоді як в інші часи історії він

асоціювався з рисами чоловіка. Інтереси і уподобання жінок і чоловіків не закарбовані у камені, а суспільні очікування і норми - це те, чому ми вчимося у молодому віці

(Слайд № 15) Гендерні стереотипи

Іграшки для хлопчиків і дівчаток: рожевий проти синього - насправді не про колір, а про соціально відповідну поведінку.

Як виникають стереотипи? Вони починаються в дитинстві. Дівчаткам подобається рожевий колір, і вони носять довге волосся. Хлопчикам подобається синій колір, і вони не можуть носити сукні.

Поясніть учасникам, що в цих відмінностях немає нічого поганого. Це угоди, які ви, ваші батьки, ваші бабусі та дідусі, ваше суспільство уклали між собою.

(Слайд №16) Відео: «Гендерні ролі - інтерв'ю з дітьми»

<https://www.youtube.com/watch?v=-VqsbvG40Ww>

(Слайд №17)

Запитання викладача

Запитайте учасників: Коли ці відмінності перетворюються на проблему?

Коли порушуються права людини.

Коли людина хоче навчатись, працювати, висловлювати свою думку, але їй заборонено через свою стать.

(Слайд №18) Підсумовуючи гендерні питання

Стать _____ Гендерні питання

- Біологічна - Соціально сформовані
- Постійна у часі - Динамічні у часі
- Загальноприйнятна - Динамічні за місцем і культурою

(Слайд №19)

Відповіді практичного заняття

Погляньте на вправу і запитайте учасників, чи можуть вони згадати, можна їх приклади визначити у статі або в біологічних відмінностях.

Після практичного заняття викладач демонструє, що це виявлення стереотипів.

Поясніть учасникам, що гендерна ознака є динамічною за часом, місцем і культурою. Гендерні ролі в Україні інші, ніж 10 років тому. Це зміниться з часом.

Поясніть, що закономірності існують, вони здійсненні, але насправді їх важко змінити, але з часом вони все-таки це зроблять.

(Слайд №20) Відео «Як дівчина»

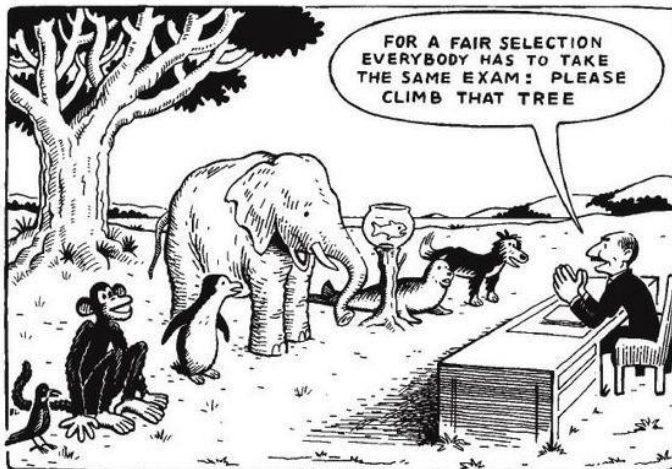
<https://www.youtube.com/watch?v=XjQBJWYDTs>

Після цього короткого відео Ведучий пояснить і наголосить на наступне. Ведучий вказує, що саме це має відбутися в поліції, перш ніж вона зможе реально допомогти їхній громаді. Потрібно змінити спосіб мислення про жінок, а жінки - про себе. Якщо говорити про реформу в Україні, ми говоримо про зміну ролей і відносин влади. Але нам потрібно взяти до уваги, що між чоловіками і жінками існує різниця, вони мають різний досвід безпеки, потреби, пріоритети і ролі.

(Слайд №21) Непорозуміння

- Чоловіки, жінки і діти усі однакові
- Вони можуть робити абсолютно однакові речі
- Вони заслуговують на одну і таку ж увагу

(Слайд №22) Неправильне розуміння

Для чесного відбору всі повинні скласти один і той самий іспит: будь ласка, підніміться на це дерево

Якщо ми хочемо задіяти когось, хто повинен залізти на дерево, ви, звичайно, не повинні вибрати рибу.

Наведіть приклад:

Коли особа подає заяву на зарахування до команди спецназу, де вимоги до особи мають бути у найвищому рівні. Не слід наймати людину, яка має зайву вагу і не може пробігти 2 км.

(Слайд №23)

Оскільки чоловіки відрізняються від жінок, ми всі маємо власний підхід ... але як поліцейські, ми повинні бути послідовними в межах своїх можливостей, і між нами взагалі не повинно бути ніяких відмінностей. Так, можливо, чоловік сильніший, але частіше жінка-поліцейський зможе вирішити вихід із ситуації, а не застосовувати силу.

Намагайтеся вчитися один у одного. Допоможіть одне одному стати кращою людиною і поліцейським. Працюйте разом.

(Слайд №24) Гендерна рівноправність / гендерна рівність

Конспект викладача

Часто дискримінація трапляється в класах і організаціях через вкорінені стереотипні думки і ідеї, яких їх навчили вірити як справжні. Ці ідеї настільки врізані в наш мозок, що ми насправді вважаємо, що вони «природні» або «норма».

Рівні права і можливості жінок і чоловіків, дівчат і хлопців. Це не означає, що чоловіки і жінки стають однаковими, але права і можливості жінок і чоловіків не залежатимуть від того, народжуються вони жінкою чи чоловіком.

Враховуються інтереси, потреби і пріоритети чоловіків та жінок.

Чи замислювались ви про те, як проблеми, які ви вирішуєте у своїй роботі, можуть вплинути на цих людей? Або як стать, культура, здібності та інші різноманітні фактори можуть вплинути на ефективність урядової ініціативи?

Як співробітник міліції і державний службовець, ми повинні звертати більше уваги на те, як задовольняються потреби різних груп жінок, чоловіків і людей з гендерними відмінностями.

(Слайд №25) Приклад огорожі

Конспект викладача

Викладач підкреслить відмінності і пояснить, що метою нашого суспільства є досягнення, як показано на третьому малюнку ... Все доступно для всіх!

1.

1-й малюнок/фото. Ми часто припускаємо, що всі користуються однаковою підтримкою. Це не завжди правда. Але це найбільша реальність у світі в наші дні!

2.

2-й малюнок / фото. Кожна людина отримує необхідну підтримку. Це власний капітал. Це мінімум, на який повинен прагнути цей світ ...

3.

3-й малюнок / фото. Кожен може бачити гру без підтримки, оскільки причину (причини) нерівності було усунуто. Це справжня рівність. Це наша колективна і кінцева мета ... Нам слід більше працювати як поліцейські, щоб забезпечити цю реальність кожному в нашій громаді, незалежно від наших власних думок, виховання чи упереджень ...

(Слайд №26)

Конспект викладача

Швидко поясніть, що ця фотографія демонструє сьогодишню реальність і що ми маємо більше працювати, щоб включити усіх! РІВНОПРАВНІСТЬ, а також РІВНІСТЬ!

РІВНОПРАВНІСТЬ

РІВНІСТЬ

Також запитайте себе. Якщо вибрати лише найкращий варіант. Це означає, що у вас буде найкраща команда?

(Слайд №27) Різні потреби безпеки

Які потреби безпеки є специфічно гендерними? Які ризики у вас є, коли ви хлопчик чи дівчинка? Чоловіки в основному стають жертвами насильства, як банди. Жінки в основному є жертвами домашнього насильства.

Тип незахищеності	Жінки	Чоловіки
Домашнє насильство	1,1 мільйонів на рік	Оцінка приблизно

	(127 500 у 2016 р.)	110 000 чоловіків або 10%
Звалтування	90% (448)	10% (59)
Визначені жертви торгівлі людьми (2007-2017)	44% (5737)	56% (7079)
Загиблі внаслідок дорожнього руху (2010)	24% (1 130)	76% (3 578)
Цивільні жертви війни	40% (1010)	60% (1578)

Це свідчить про важливість боротьби з ДВ з точки зору безпеки жінок, а також показує, як гендерне питання впливає на різний досвід / потреби жінок і чоловіків.

(Слайд №28) Покажіть учасникам: Жінка, конфлікт і злочин.

Запитання викладача

Запитайте учасників: Що перше, що виникає у вас у голові? (Учасники, швидше за все, скажуть: жертви)

(Слайд №29) Покажіть учасникам: Чоловік, конфлікт і злочин.

Запитання викладача

Запитайте учасників: Що перше, що виникає у вас у голові? (Учасники, швидше за все, скажуть: Бійці, зловмисники та злочинці)

(Слайд №30) Приклади

(Слайд №31) Приклади

Поясніть, що чоловіки теж можуть бути жертвами, а жінки - злочинцями.

(Слайд №32) Газета, жовтень 2020 року.

У Донецькій області 79 чоловіків стали жертвами домашньої тиранії

- У Донецькій області десять відсотків жертв сімейної агресії становлять чоловіки.
- Цю статистику надала регіональна поліція.
- Загалом з початку 2020 року мобільна команда реагування на домашнє насильство реагувала на виклики понад 3500 разів, майже половина з них була підтверджена. Жертвами стали 1121 жінка, 134 діти і 79 чоловіків. Поліція вжила 449 термінових запобіжних заходів, 1096 адміністративних протоколів і 97 кримінальних проваджень.
- Чому жінки здійснюють домашнє насильство, розповіла поліцейський психолог Оксана Дамаск.
- «Зазвичай чоловіки не просять про допомогу, оскільки не хочуть загрозувати публічному засудженню. Тема вважається табу, тому часто чоловіки-жертви залишаються з проблемою один на один», - сказала жінка-поліцейський.
- Найчастіше жертви стикаються з психологічним насильством: переслідуваннями, знущаннями, приниженнями і шантажем. Якщо є економічне насильство, воно

проявляється у вигляді звинувачень у низькому заробітку, приховуванні доходів і прийнятті більшості фінансових рішень самостійно.

(Слайд №33) Відео: Бійці РКК

Жінки можуть бути злочинцями. Також в Україні. Короткозоро думати, що жінки не здатні бути частиною злочинної організації.

Жінки часто збираються разом. Жінки пліткують. Відійдіть назад, і їх не видно для поліції.

Ось чому вам потрібен гендерно-чутливий підхід, щоб контактувати з цими жінками. Жінки також здатні штовхати чоловіків. А суспільство та поліція дивляться лише на чоловіка. Але чого ми не чуємо? Що відбувається за стінами? І це ключовий елемент, щоб мати жінок у поліції. Жінки в поліції будуть виглядати з іншої точки зору.

(Слайд №34) Висновок

Викладач може розпочати із зазначення наступного: Оскільки чоловіки відрізняються від жінок, ми всі маємо власний підхід ... але як поліцейські, ми повинні бути послідовними в межах своїх можливостей

- Професійний, відповідальний підхід
- Робити поліцію більш представницькою
- Недискримінаційний підхід
- Дотримання прав
- Реагування на конкретні потреби жінок, чоловіків, хлопців і дівчат,
- Потужні механізми внутрішнього та зовнішнього нагляду

- Інтеграція гендерних питань є ключовим фактором для ефективності і відповідальності сектору безпеки, а для місцевої власності і законності процесу SSR - це чудовий засіб, за допомогою якого можна створити відповідальні, справедливі, ефективні послуги поліції, які дотримуються прав служби.

- *Це прекрасний засіб, за допомогою якого можна створити відповідальні, справедливі, ефективні і поважаючи права поліцейські служби.*
 - *Сприяння гендерно-чутливій поліції:*

- *Сприяння більш демократичної та інклюзивної діяльності поліції відповідно до міжнародних стандартів;*
- *Реформування і відновлення довіри і довіри до міліції з боку широких верств населення;*
- *Створення більш демократичних і всеохоплюючих послуг національної поліції.*
- *Двостороння стратегія поліпшення гендерного балансу, включаючи гендерну перспективу в обов'язки поліції, що збільшує доступ до поліцейської служби, а також професійність служби.*
- *Гендерна перспектива звертає увагу на ці відмінності і прагне забезпечити, щоб потреби і можливості безпеки для жінок і дівчат не були виключені.*
- *Це також гарантує, що жінки, чоловіки, хлопці і дівчата отримують вигоду від процесу реформ; крім необхідності дотримуватися національних, регіональних і міжнародних законів та норм.*
- *Не врахування гендерної динаміки призводить до того, що інститути безпеки, які не забезпечують належним чином безпеку і справедливість, продовжують здійснювати порушення прав людини, є дискримінаційними та продовжують переслідування.*

Викладач підкреслить, що кожен із нас повинен зробити так, щоб це працювало, незалежно від наших поглядів та емоцій. Ці характеристики, про які ми говорили, корисні для наших внутрішніх потреб, але особливо для спільноти, якій ми поклялися Служити та захищати!

(Слайд №35)

Відповіді практичного заняття

Поверніться до першої практичного заняття, де ви запитали учасників про те, що означає гендерне питання.

Перегляньте свої відповіді і запитайте, чи погоджуються вони все-таки з своїми відповідями, чи не визначили б гендерне питання по-іншому.

(Слайд №36) Підсумок:

Учасники повинні мати можливість:

- пояснити, де можна виявити, що гендерна дискримінація заборонена законом
- пояснити різницю між статтю і гендерною ознакою
- розуміти необхідність сприяння гендерно-чутливій роботі в Україні

(Слайд №37) Закінчить цей модуль кількома відгукми про те, що вони дізналися, і якщо у них є якісь інші запитання.

Список літератури:

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року.
2. Закон України «Про забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків, 2005 р. (Із змінами від 7 січня 2018 р. № 2866-IV).
3. Справа Опуз проти Туреччини, рішення Європейського суду з прав людини, 9 червня 2009 р. Страсбург.
4. Загальна декларація прав людини, резолюція 217А Генеральної Асамблеї ООН, 10 грудня 1948 р., Париж.
5. Резолюція Ради Безпеки ООН (S/RES/1325) щодо жінок, миру і безпеки, 31 жовтня 2000 р.
6. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 р. № 113-р «Про затвердження Національного плану дій щодо реалізації Резолюції Ради Безпеки ООН 1325« Жінки, мир, безпека »на період до 2020 р. ".
7. Закон України «Про принципи запобігання та протидії дискримінації в Україні», 6 вересня 2012 р., № 5207-VI.
8. Відео отримано з <https://www.youtube.com/watch?v=-VqsbvG40Ww>
9. Відео отримано з <https://www.youtube.com/watch?v=XjJQBjWYDTs>

Додатки:

Презентація PowerPoint